

TAJNÉ

Výtisk číslo: 25

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV v Praze

ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ

Důvod: 490/Hro - 1.11.03

PhDr. Alena Nozková

27.04

Podpis:

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

4

Č. j.: inf/O4512/4
Počet listů: 7
Počet výtisků: 26
Den vydání: 13. května 1986

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany zhodnotily politickou situaci v okruhu jejich působnosti. Informovaly ústřední výbor KSČ o tom, že ji do značné míry ovlivňuje postup stranických, státních, společenských orgánů a organizací po XVII. sjezdu KSČ, zejména úsilí o rozpracování a bezprostřední realizaci jeho závěrů v konkrétních podmínkách. Pozornost je v této souvislosti věnována přípravě zasedání krajských a okresních výborů strany, rozpracování těchto závěrů v základních organizacích a přípravě všeobecných voleb do zastupitelských sborů. K tomu je soustředěna rozmanitá politicko-organizační a ideologická práce, hledají se nové metody a formy v činnosti stranických orgánů a organizací, které více odpovídají současným požadavkům a úkolům.

Na úrovni krajů a okresů se uskutečňují aktivity, porady, semináře, v místech a na pracovištích porady a besedy s cílem seznámit s výsledky sjezdu politický i hospodářský funkcionářský aktiv a pracující, prosazovat jejich realizaci v konkrétních podmínkách podniků, závodů a míst. Ukazuje se však, že zvýšený tlak stranických orgánů a organizací nenachází vždy adekvátní odezvu v hospodářské sféře. V mnohých průmyslových podnicích, jak potvrzují nedostatky v plnění plánovaných ukazatelů za měsíc duben, se nedaří změnit zažitý styl práce a myšlení řídicích pracovníků, ale i stranických funkcionářů; v jednání hospodářských pracovníků se těžkopádně mění přístupy tak, aby odrážely ve výsledcích práce náročnou sjezdovou atmosféru; zejména nedostatečně jsou uplatňovány intenzifikační faktory. V mnohých výrobních organizacích se kalkuluje s tím, že při neplnění úkolů bude plán podobně jako v minulosti opět snižován a v těch případech, kde dosud není prováděcí plán schválen, se projevují snahy uhájit co nejnižší ukazatele. Krajské a okresní výbory se uvedenými problémy zabývají a přijímají konkrétní opatření k jejich odstranění, provádějí se pohovory s komunisty-hospodářskými pracovníky a přistupuje se k vyvozování stranických závěrů.

Ve smyslu politickoorganizačního zabezpečení závěrů XVII. sjezdu, přijatého ÚV KSČ se zesiluje aktivita stranických orgánů a organizací a soustřeďuje se na pomoc základním organizacím. Zkvalitňuje se činnost aktivu KV a OV vydelegovaného do základních organizací KSČ, prohlubuje se orientace pracovních skupin ÚV KSČ na působení v OV a vybraných organizacích. Na základě poznatků tohoto širokého aktivu zvyšují stranické orgány úsilí, aby se výborové i členské schůze ZO KSČ nejen seznamovaly se sjezdovými závěry, ale více než dosud se soustředily na jejich rozpracování a realizaci ve vlastních podmínkách. Postupně se tak daří vytvářet předpoklady, aby se na květnových a zejména červnových členských schůzích základních organizací dostaly sjezdové závěry do konkrétních plánů práce a věcného plnění úkolů na jednotlivých pracovištích.

V souvislosti s uskutečňováním závěrů XVII. sjezdu KSČ se stranické orgány zabývají dalším zkvalitňováním své činnosti, zdokonalováním metod a forem práce aparátu. Provádí se analýza práce orgánů, aparátu a konkrétní opatření jsou spojována s přípravou zasedání krajských i okresních výborů strany a se zvýšením celkové účinnosti stranické práce po XVII.sjezdu KSČ. Velká pozornost je přitom věnována zkvalitnění diferencované pomoci základním organizacím. Úsilí o všestranné uskutečňování sjezdových závěrů, o zdokonalení metod a forem práce se promítá do přípravy komplexního hodnocení nomenklaturních kádrů i aparátu strany, zejména ke zkvalitnění jeho obsahového zaměření a úzkého sepětí se zabezpečováním rozhodujících úkolů na jednotlivých pracovištích.

Jako nedílnou součást rozpracování a uskutečňování závěrů XVII.sjezdu KSČ se postupně daří zabezpečovat volby do zastupitelských sborů. Poslední informace krajských výborů strany, instruktorů a pracovních skupin ÚV KSČ potvrzují dosavadní poznatky o jejich celkově dobré přípravě. Její těžiště se přesunulo do míst, do zabezpečení zejména průběhu předvolebních schůzí, které vstoupily do své druhé poloviny a vlastních volebních dnů. Schůze jsou většinou dobře připraveny, projevuje se zájem voličů o uskutečňování nových volebních

programů Národní fronty. Zároveň se však ukazuje, že se projevuje poměrně značná diferencovanost zejména v jejich obsahové úrovni. Na některých z nich se projevuje formalismus při představování kandidátů NF, čtou se rozsáhlé referáty, shromáždění jsou prodlužována neúměrně dlouhými kulturními vystoupeními ap. Přesto, že byla na nich celkově větší účast občanů ve srovnání s minulými předvolebními schůzemi, pohybuje se například v Praze v rozmezí 8-13 % z celkového počtu voličů. Zkušenosti ukazují, že se zlepšila práce s mladými lidmi, zejména s prvovoliči. Poznatky z uvedených schůzí a z účasti na nich svědčí však o tom, že ne všude se daří pracovat se střední generací. Zabezpečení voleb do zastupitelských sborů je pod stálou kontrolou stranických orgánů a organizací. Průběžně jsou vyhodnocovány získané poznatky a přijímána opatření ke zkvalitnění přípravy voleb.

Získané poznatky ze stranických jednání, z probíhajícího seznamování se závěry XVII.sjezdu KSČ v pracovních kolektivech, seminářů a porad stranického a hospodářského aktivu, z dosavadního průběhu členských schůzí a předvolebních shromáždění přes některé nedostatky ukazují na celkově pozitivní přístupy, podporu a chápání závěrů sjezdu. Postup v krajských stranických organizacích v podstatě odpovídá přijatému politickoorganizačnímu zabezpečení, důraz je kladen na konkrétní pomoc základním organizacím, pozornost se orientuje na rozhodující úkoly. Zároveň se projevuje určitá rozdílnost v přístupech, hlavně v konkretizaci sjezdových závěrů na místní podmínky, často chybí otevřenější, kritičtější pohled na řešení problémů.

x

Široká veřejnost i nadále se značnou pozorností sleduje postup likvidace důsledků havárie na Černobylské jaderné elektrárně v SSSR. Z poznatků krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že se z počátku dosti hovořilo o tom, že naše masové sdělovací prostředky málo informují občany o této události. Zveřejňované zprávy byly charakterizovány často jako opožděné,

kusé a málo přesvědčivé. Kritizovalo se, že první informace byla sdělena až za dva dny po uvedené havárii. Z těchto důvodů měly širší prostor různé fámy, podněcované každodenním zpravodajstvím z rakouské televize i dalších sousedních států. V okrese Třebíč /Jihomoravský kraj/ někteří občané vyslovili nedůvěru k práci našich sdělovacích prostředků, protože z počátku uváděly, že se u nás radioaktivita nezvýšila a potom přinášely zprávy o jejím snižování.

K větší informovanosti přispěl náš tisk, rozhlas a televize v posledních dnech. Pozitivně bylo hodnoceno, že ústřední sdělovací prostředky 6. a 7. května 1986 zveřejnily průběh tiskové konference v Moskvě a vyjádření hlavní hygieničky ČSR s. Zuskové k situaci u nás. Také dálnopis ÚV KSČ z 6.5.1986, s nímž byly seznámeny i okresní výbory strany, napomohl k upevnění pocitu bezpečnosti a péče o zdraví občanů. V důsledku uvedených informací dochází k uklidnění a ke snížení intenzity různých fám. Přesto však se ještě názory různí.

Západoslovenský KV KSS v informaci uvádí, že většina občanů odmítá pomlouvačnou kampaň vedenou ze západních zemí proti Sovětskému svazu. Chápe, že taková událost se může stát kdekoliv na světě, kde jsou vybudována podobná díla, i když slouží mírovým účelům. S uspokojením byla přijata zpráva, že se daří v poměrně krátké době likvidovat následky havárie a oceňuje se humánní přístup vlády SSSR při poskytování pomoci obyvatelstvu z ohrožené oblasti.

U části obyvatelstva vznikl dojem, že se u nás málo podniká pro ochranu zdraví. Tyto názory vznikaly na základě toho, že ve sdělovacích prostředcích nebyly zveřejněny dostatečné informace o tom, jak se chránit před možnou radioaktivitou po vzniklé havárii, jak tomu bylo například v MLR, kde o těchto otázkách hovořil v televizi ministr zdravotnictví. Například v Bratislavě se znepokojení projevilo hlavně u mladých lidí a rodičů malých dětí. Vyskytovaly se dotazy, zda je mají pouštět ven a i případy, že děti v důsledku zákazu rodičů odmítaly pít ve škole mléko. V Bratislavě-5 se hovořilo o tom, že pracovníci zdravotnictví užívají jodové medikamenty.

V některých místech například v okrese Mělník /Středočeský kraj/ i ve Východočeském kraji se polští občané, pracující u nás, dožadovali léků proti ozáření, nebo ošetření s odvoláním, že v PLR se malým dětem podávají jodové kapky ap. Bylo jim vysvětlováno, že tato opatření u nás nejsou nutná. Rovněž v Jihočeském kraji byly ojediněle zaznamenány snahy získat jodové léky. Vznikaly dotazy, jaký je bezpečnostní systém našich jaderných elektráren. V Praze se zvýšil také zájem o preventivní lékařskou péči, přičemž bylo poukazováno na některá opatření v zahraničí /očkování dětí, podávání jodidů, lékařské sledování nastávajících matek/. V souvislosti s tím je požadováno vysvětlení, proč nebylo v ČSSR postupováno podobně. Zvýšený nákup byl zaznamenán u Solutanu a lugulového roztoku.

V okrese Dunajská Streda /Západoslovenský kraj/ se matky i těhotné ženy zajímaly, zda se zvýšená radioaktivita může škodlivě projevit u narozených dětí, jaká opatření mají činit v oblékání, stravování atd. Rády by znaly srovnání účinků radioaktivního ozáření za 24 hodin s účinkem při rentgenovém vyšetření.

V souvislosti s doporučením ministerstva zemědělství a výživy místně omezit zelené krmení a pastvu dobytka, přetrvávají v různých místech obavy ze závadnosti mléka. Téměř všechny krajské /městské/ výbory strany uvádějí, že vzrostl zájem o sušené a kondenzované mléko, poklesla poptávka po čerstvém sáčkovaném; například v Uherském Hradišti /Jihomoravský kraj/ až o 70 %, v okrese Třebíč o 40 %, v Košicích, Spišské Nové Vsi, Popradě a Prešově /Východoslovenský kraj/ o 30-50 %, podobně tomu bylo i v dalších krajích. Ve Východoslovenském kraji se na salaších, kde byla naměřena nejvyšší hodnota radiace, podával bačům jodový preparát eliminující radioaktivitu. Nezpracovává se zde žinčica, ani sýr. Mléko je sváženo do mlékáren, kde se provádí měření a na základě výsledků používá. Vzorky ovčího i kravského mléka jsou odesílány na rozборы do Banské Bystrice a Bratislavy. V Bratislavě kupovali spotřebitelé v některých obchodech více čaje a kondenzovaného mléka. Většinou se podařilo uvedené produkty včas doplňovat. V Jihomo-

ravském kraji poklesl v jednotlivých místech také zájem o čerstvou zeleninu /kedlubny, salát a ředkev/. V současné době se situace ve spotřebě mléka i ostatního potravinářského zboží začíná normalizovat.

Z ohlasů vyplývá, že naše veřejnost nemá dostatečné znalosti o jaderné energetice. Chybějí zejména základní informace o přípustných, zdraví neškodných dávkách záření při jejím mírovém využívání i údaje o hraničních hodnotách při možných poruchách či haváriích. Z těchto důvodů jsou vznášeny požadavky, aby i naši odborníci se ve volné tribuně v televizi vyjádřili k otázkám, které jsou nejasné, zkvalitnila a prohloubila se zdravotní výchova obyvatelstva.

Západoslovenský KV KSS uvádí, že dne 2.5.1986 vrátila Italská veterinární správa na rakousko-italských hranicích kamión s 11 802 kg čerstvého králíčího masa ze zemědělského družstva Branko Nitra. Důvod nebyl sdělen. Řidiči však hovořili o tom, že po 30.4.1986 nepřijímají v této zemi od nás potraviny. Podobné potíže byly hlášeny i z Bratislavy s tím, že se situace v přepravě železničních vozů z SSSR a Polska přes naše území do Rakouska již po 5. květnu zlepšila.

Různí se názory na zahájení Závodu míru v Kyjevě. Většina obyvatelstva souhlasí, že se od něho neustoupilo a odsuzuje neúčast více zemí, zejména RSR a Jugoslávie. Objevují se však i názory, že se zde nemělo konat.

Krajské /městské/ výbory strany v závěru svých zpráv konstatují, že i přes vliv západní propagandy nebyly zjištěny žádné negativní vlivy na pracovní i předvolební aktivitu.